

GAZETA KORRESPONDENTA

WARSZAWSKIEGO I ZAGRANICZNEGO.

Z WARSZAWY DNIA 11. KWIEŹNIA ROKU 1800. W PIĄTEK.

Pełnomocni Kommissarze Nayiaśnieyszego Cesarza Jmci Wszech Rosyi do uregulowania długów Króla Jmci Stanisława Augusta i bywszej Rzeczypospolitey Polskiej, uwiadomiam niniejszym każdego, do kogo to należeć będzie, iż tenże Nayiaśnieyszy Cesarz Jmci prace wspólney Kommissyi w tym obiekcie nayłaskawiey potwierdził raczył, tudzież że wkrótce do wydania *Rekonnoissansow* a to zaraz po ogłoszeniu Publikacyi wraz po niniejszym nastąpić mianey, w której, termina stawienia się, nazwiska Osob wypłatę uzyskujących, i Summy onym przyznane oznaczone będą, przystąpić mają. — Dan w Warszawie dnia 11 Kwietnia 1800 Roku.

J. Baron d'Asch. Paweł Divow.

z Londynu dnia 25. Marca.

We wszystkich Prowincjach Królestwa, wojska są w marszu dla udania się do portów Południowych. W austeryach w *Douvre* zapowiedziano przez Prezydenta miasta, aby w ciągu tego tygodnia przygotowane były mieszkania dla 7000 ludzi. Wiele także regimentów jest spodziewanych w *Portsmouth*. Wszyscy officerowie nieprzytomni składający garnizony *Gibraltaru* i *Minorki*, dostali rozkaz być w gotowości. Płaskie statki na *Tamizie* mają się udać bez najmniejszej zwłoki do *Scheernes*. Wszystkie te okoliczności wskazywają iawnie nastąpić mające bliskie wykonanie ułożonych wypraw; różne miejsca w których się wojska zbierać mają, są znakiem, iż takowe wyprawy mieć będą rozmaite przeznaczenia. Nie powątpiewają tu już więcej, że wojska których zgromadzenie nastąpi w *Portsmouth*, mają się udać na morze *środoziemne*. Liczba ich wyniesie do 15000 będzie im dowodził G. Stuart, ten sam któ-

ry miał naywyższą komendę nad wojskiem *Angielskim* w *Korsyce* i *Portugali*. General ten mieć będzie pod swoją komendą General-Majorow *Simcoe*, *St Claire* i *Moore*, wszystkich prawie przyzwyczajonych iak on, do wojowania w krajach gorących. Domyślają się, że G. Stuart wezmie niektóre regimenta z *Gibraltaru* i *Minorki* gdzie załogi garnizonowe są nader liczne, nadewszystko garnizon tej wyspy który wynosi do 9000. Powszechne jest mniemanie, że zamiarem tej wyprawy jest *Genua*, *Malta* i *Egipt*: lecz *Genua* zostawiona jest siłom *Austryackim*; odebrania *Malty* może być przedzey uskutecznione głodem niż przez siłę, a to iakozkolwiek byłoby świetnym, nigdy jednak tyle sławy i korzyści nie przyniosłoby co *Egipt*.

Drugie uzbrojenie bez wątpienia z portu *Kent* wypłynie. Połączenie tam wszystkich statków płaskich, tudzież bliskość brzegów nieprzyjacielskich, każą się domyslać, że ta wyprawa długiey żeglugi potrzebować nie będzie. Nie wiadomo ieszcze z której strony działać będą sprzymierzeńcy nasi pułkownicy. Admirał *Knovles* będzie miał zleconą komendę nad eskadrą mającą być użytą do wyprawy pod dowództwem G. Stuart.

Wojska do tej wyprawy użyte są: dwa bataliony z regimentu pieszego 4go. dwa z 5go. trzy bataliony z 9go. dwa z 17go. jeden z 41go. dwa z 34go. dwa z 40go. dwa z 52go.

Pewną jest rzeczą, iż ta wyprawa ani przeciw *Francyi*, ani przeciw *Hollandyi* nie jest wymierzona. Niektórzy rozlewają pogłoskę żadnego fundamentu niemającą, iż wojska te przeznaczone są na osadzenie *Alexandryi*,
E.

Rozetty, i Damietty w Egipcie, które to mieysca Porta ma namuścić.

Porucznik *Rothery* przywiozł wczoray do Admiralicji wiadomość o rozbiciu się okrętu wojennego *Repulse* od 64 armat, przy brzegach *Francyi*, Kapitan tego okrętu dostał się w niewolę, równie iak i cały ekwipaż, wyjąwszy kilku ludzi, którzy wymknęli się na iedney szalupie z Porucznikiem *Rothery*.

Lord *Bridport* wypłynął ostatniey soboty z *Torbay* z wielką flotą kanałową, wieczorem już nie była widziana.

Wczoray za przybyłemi z stałego lądu depeszami zwołana była Rada gabinetowa. Lord *Minto* poseł nasz w *Wiedniu* przyśłał iak mowią kopią noty, którą oddał Dwór *Wiedeński* w odpowiedzi na propozycję pokoju przez *Buonapartego* podane. Cesarz dał w niey do zrozumienia, iż niechce negocjować względem powszechnego pokoju tylko wspólnie z *W. Brytanią*. O dalszych propozycjach, które *Buonaparte* w *Wiedniu* miał czynić, nie mamy tu żadney ieszcze wiadomości.

Tuteysze pisma głoszą, że nowe nadzieie pokoju wzrastają i że *P. Tomasz Grenville* z zleceniem dyplomatycznym ma ztąd wyiechać. Lecz gazeta ministryalna *The Times* zaprzecza tym wiadomościom.

W *Irlandyi* ma być kilka obozów tego lata założonych, dwa tysiące gwardyi Królewskiej tam popłynęło.

Woyfka przeznaczone do wyprawy wsiadają na okręty w *Portsmouth*, *Dover*, *Deal*, i *Ramsgate*, oczekują iednak na dalsze z stałego lądu wiadomości.

Lord *Nelson* przyśłał żonie swoiey bardzo wiele namiętności z brzegów *Egipskich*.

Mowią, iż część zaiętych okrętów wojennych *Hollenderskich* będzie przedana, a szacunek za nie wzięty *Xiążęciu Oranij* oddanym zostanie.

P. Tierney od niejakiego czasu nie dał się widzieć w Parlamencie z powodu śmierci swoiey corki, którą bardzo kochał.

Sidney Smith podczas ostatniey utarczki w *Syryi* miał być lekko ranionym.

W *Bath* rozrzucono pisma do buntu pobudzające. Nayznakomitsi mieszkańcy miasta obowiązali się utrzymać tamże spokojność i porządek. Patrole w nocy odprawiać każą.

Dla słabości zdrowia Lorda *Guilford*, do których radzili mu, ażeby się udał do prowincyj południowych *Francyi* dla innego powietrza. Niektórzy przyjaciele iego oycyma *P. Coutts*, którzy bawią się w *Paryżu*, uczynili wzmiankę o tym *Buonaparcie*. Na co odpowiedział, iż jeżeli Rząd *Angielski* żadney przeszkody wyjazdowi Lorda *Guilford* czynić nie będzie, on także z swey strony żadney nie uczyni i zlecił bankierowi *Perregeaux* do posłania paszportu Lordowi na zabawę dziewięć miesięcy w *Francyi*. Nie zda się iednak ażeby Lord *Guilford* czynił przygotowania do wyjazdu.

Poiedynek wynikły z sporów politycznych pomiędzy Kanclerzem *Irlandzkim* i sławnym mowcą *Grattan*, przypomina nam, że i *P. Pitt* Kanclerz *Angielski* był także wyzwanym lat temu dwa z podobney okoliczności, od iednego z członków Izby niższej. Takowe dwa poiedynki bezprzykładne w dziejach Parlamentu, dowodzą gwałtowności ducha stronnictwa i widoczney odmiany w opinii.

Obywatele *Dublińscy* dali sobie słowo, iż po uskutecznionej Unii, żadnych innych warunków używać nie będą iak tylko z własnych fabryk *Irlandzkich* pochodzących.

Listy prywatne z *Nowego Yorku* donoszą, że to miasto równie iak wszystkie miasta handlowe stanów ziednoczonych *Ameryki*, uczuły cios pochodzący z bankructwa i zatamowanego handlu w *Europie*.

W ostatnim sporze nad wprowadzeniem do

kraju zboża, P. Jeffery utrzymywał, że Pszenica z *Archangelu* była zbyt podła i w żaden sposób do konsumpcji krajowej nie zdatna; że Pszenica z morza *Szrodziemnego* jest tak twarda, iż młyny *Angielskie* zemleć iey nie mogą; że zboże *Amerykańskie* ma przymioty daleko wyższe nad zboże morza *Baltyckiego*, lecz że niemożna się spodziewać iżby znaczną wielość iego ztamtąd sprowadzić można.

Lifty z *Dublina* pod d. 13 Marca donoszą co następuje: smutną odbieramy wiadomość, iż w niektórych stronach kraju naszego mia nowicie w hrabstwie *Cork*, *Lemmerick* odnawiają się zamieszkania dla nadziei, którą mają malkontenci i dla rozśianey pogłoski, iż flotta *Francuzka* już wyszła z *Breść* na morze. Różne zaboystwa popełnione w niektórych kantonach, pożary gwałtowne, których sprawców doysć nie można, były powodem, iż rząd wydał proklamacyą obiecującą nadgrody 100 funtów za odkrycie winowaycow.

Znaczniejsze zaboystwa popełnione zostały na służącym Pana *Richard Cox* rektora w hrabstwie *Lemmerick*, na Panu *Nowlan* i żonie iego zabitych w łóżku, na Pana *Clowny* podobnie, na P. *Walton* i *Roache* zabitych w własnym domu. *Owen Delyons* przyznawszy się do winy, i wydawszy złoczyńców został także zabitym wraz z matką swoją, a dom ich był spalonym. Uzbrowieni przez tego insurgenści przejeżdżają się na koniach po różnych okolicach, i przetrząsają domy dla zabrania z nich broni.

Izba niższa *Irlandzka* zatrudniała się roztrząsaniem wniosku uczynionego przez Pana *Parnel* w treści: aby podany był J.K. Mci pokorny adress z prozbą rozpuszczenia teraźniejszego Parlamentu i zwołania nowego, któryby przyniósł z sobą zdanie Ludu względem Unij. Wniosek ten jednak po wielkich sporach 150 kreskami przeciw 104 odrzuconym został.

Okręt przeznaczony do odkrycia nowych krajów na kuli naszej, *Ladi Nelson* nazwany, opatrzone jest w paszporty od wszystkich mocarstw wojnę prowadzących, i wkrótce puści się na morze.

P. *Paget* mianowany jest posłem do *Neapolu*, a P. *Winđham* do *Florencyi*.

Liczba emigrantów *Francuzkich* w *Anglii* zostających do dnia 28 Lutego wynosiła świeżych 4153, a duchownych 5621.

Za rojalistów poległych w *Wandei* na dniu 15 odprawiły się w tuteyszej kaplicy *Francuzkiej* uroczyste exekwie, na których Hrabia *d'Artois* i wielu Xiążąt *Francuzkich* znajdowało się.

Osada *Portugalska Goa* w wschodnich *Indyach* znajduje się jeszcze w ręku *Portugalskich*. Osada ta otrzymała tylko posiłkowy garnizon *Angielski* na żądanie Gubernatora *Portugalskiego*, a to z boiaźni, iżby *Francuzi* w *Egipcie* zostający za pomocą *Tippo Saib*a nie weszli do *Indyow*.

Do historyi zbytów *Londonyjskich* należą następujące szczegóły. Śniadanie, które Lady *Willoughby* dawała w tych dniach dla Xiężny *de Galles* zaczęło się o godzinie 5 w wieczor.— Na ieden bal który Margrabia *Abercorn* dawał, zrobiono 400 biletów fałszywych. Wszelkim tym jednak gościom wniść wstrzymane zostało, tak że w ubiorach swoich musieli nazad do domów powrócić.— *Mis Sanders* zaręczona Hrabieciu *Westmoreland*, kazała sobie zrobić 20 nowych sukien. Codziennie odbierała bardzo wiele wizyt dla oglądania iey wyprawy.

Jest tu podeyrzenie, iż kosztowny magazyn Pana *Bingham* spłonął przez podłożenie ognia. Nadgroda wielka wyznaczona jest za wysledzenie sprawców.

Pomimo zmniejszonej ceny zboża, chleb mało co jest tańszym. Zakaz nieprzedawania chleba aż we 24 godzin po wyjęciu z pieca, zmniejszył konsumpcyą iego jedną szóstą częścią.

W tych dniach zmarł tu znaiomy bankier *Fuller* ten dla dwóch niezamężnych corek swoich, z których najmłodsza ma lat 63. zostawił majątku 400,000. funtów ster.

Jak tylko wszystkie rezolucye względem Unij w Parlamencie *Irlandzkim* przejdą, zosta-

na złożone w Parlamencie *Angielskim*, gdy ten ie także przyjmie, na owczas bill Unij będzie przyniesiony do Parlamentu *Irlandzkiego*, który skoro przejdzie, *Parlament Irlandzki* zostanie zalimitowanym, a *Angielski* przy końcu terazniejszey sefseyi zupełnie rozpuszczonym. Poczym dopiero powszechny Parlament Państwa zwołanym zostanie, do którego wniydą wszyscy terazniejsi deputowani *Irlandzcy*.

Prawo wojenne wprowadzone do *Irlandyi*, zostało znowu przedłużone aż do przyszley sefseyi, z powodu dających się widzieć w rozmaitych okolicach buntów i zaburzeń.

Pozwolenie dane przez *Buonapartego* do wywozu zboża z *Francyi*, ziednały mu dobrą opinią u tutejszych mieszkańców.

Podług dokładniejszego wyszczegulnienia, obrachunek wydatków na rok terazniejszy podany przez *P. Pitta* wynosi 39,500,000. funt.

Uważał jednak iż nie można podać dokładnie iak wiele w summach subsydyalnych wy magać będzie terazniejsze położenie rzeczy, może jednak z pewnością twierdzić, iż procz zaliczonego *Moskwie* puł milliona, ieszcze puł trzecia milliona, a w ogule 3 milliony dane być muszą.

Będący w *Jersey* i *Guernsey* *Moskale* nie wchodzą do tych summ subsydyalnych.

Wiele okrętów przewozowych w portach naszych uzbroionych, przeznaczonych iest do sprowadzenia nowych woysk posiłkowych *Rosyjskich* z morza wschodniego. Pogłoska iakoby woyska *Rosyjskie* w *Jersey* i *Guernsey* nazad do *Moskwy* miały być odwiezione, iest niepewną. Zdaie się owszem, iż woyska te wkrótce czynnemi będą.

Ostatnie listy z *Lizbony* potwierdzają wiadomość, iż dwor *Madrycki* w groźnym stawia się położeniu przeciw *Portugalij*.

Mowią, iż 6 statków zbożem naładowanych przybyło już z *Francyi*.

Mallet Du Pan w dzienniku swoim umie-

szcza następujące nad składem rzeczy w *Francyi* uwagi.

Nigdy Rząd Rzpltey *Francuzkiey* nie miał tyle władzy fizycznej i moralney do zamknięcia kościoła *Janusa*, ile iey ma teraz, lecz wola iego zgodził się w tey mierze z iego interessem i położeniem? Do iakiegoż stopnia zamyśla on odstąpić od ducha przywłaszczania zaburzeń i powszechnego panowania, który poprzedników iego ożywia? Poddajmy to zapytanie pod rachunek pewnych domysłów.—

Chcąc przeniknąć prawdziwe zamiary iakiego rządu, potrzeba dochodzenie to wesprzeć na poznaniu osób rząd składających. W względzie takowym, postępowanie przeszłe i geniusz pierwszych naczelników Rzpltey mało w nas zaufania wzbudzaia. Chociaż zdania *Sieyesa* w wielu obiektach zostały zagadką, nigdy on jednak nie ukrywał zazdrości swoiey przeciw kraiom, które przed nim utworzyły systema wolności odmienne od iego systemu. Jeżeli nie przyłożył się do zapalenia wojny, żadnego jednak za pokojem nie wyrzekł słowa. Zapalczywy, dumny, głęboko myślący i nieporuszony, mało charakterów podobnych iemu może się zgodzić z tym duchem przyjaźni, który gdy kroki nieprzyacielskie rozłączaia i wyniszczaia Narody, zbliża ich znowu do wzajemney uprzejmości, iakkolwiek odmienne zachodzą w ich konstytucyach kształty. *Sieyes* miał naganiać zawarte z *Austryą* w roku 1797 umowy. Był używanym od rewolucyonistów *Szwajcarskich* dla podawania im rady, i zawsze stałe okazywał zawziętość swoją i gniew z zazdrości pochodzący przeciw *Anglij*.

Nadawca pokoju w *Campo Formio* ma przynajmniej mówiący za sobą traktat pokoju. Przypisywano mu zawsze systema zgody z *Austrią*, należy wierzyć, iż nagana przez niego danemu Dyrektoryatowi uczyniona względem zerwania traktatu, szczerą była, wyjawienie sekretnych artykułów obiaśniło bardzo *Europę* względem wielkich zamiarów, do których pełnomocnicy Cesarscy i *Buonaparte* kamień węgielny założyli. Znałomy jest jego zapas w republikanizowaniu *Włoch*, odgrażanie *W. Brytanii* republikanizowaniem iey w 3 miesiącach, wyprawa do *Egiptu* która miała za sobą inne wyprawy pociągnąć, łaknienie flawy, wszystko to nie naypochlebniejszą daie nam wrozbę miłości iego do pokoju świata.

« Paryża dnia 25. Marca.

Od Armij *Włoskiej* przyszedł tu następujące wiadomości urzędowe.

Wypis z listu Generala *Maseny* do Ministra wojennego. Z głównej kwatery w *Genui* dnia 17 Ventos (8 Marca.)

Obywatelu Ministrze. Dowiedziałem się, iż nieprzyjaciel założył magazyny w *Sestri di Levante* (na wschód *Genui*) a z drugiej strony, iż zuchwałość i liczba insurgentów w *Fontana Buona* wzmagala się. Postanowiłem przeto ostatnich ukarać, a kosztem pierwszych armią naszą w żywność opatrzyć. Dzień 5 Marca wybrany był do tej operacyi, a GG. *Marbot* i *Gazin* dowodzący 2gą i 3cią dywizją, odebrali zlecenie za pomocą silnego rozpoznawania, z swojej ią strony popierać. Pierwszy przeto wyruszył z *Sawony* i posunął się aż do *Dego* i *Cosaria*. Drugi wkroczył aż do bram *Novi* i we wszystkich tych miejscach nieprzyjaciel cofnął się przed niemi. Pierwsza dywizya która skutecznienie wyprawy miała sobie zleczone, w dwóch kolumnach pomaszerowała. Lewą pokroiła dolinę *Fontana Buona*, zabiła insurgentom wiele ludzi, i spaliła im pięć wsiow. Kolumna prawa którą dowo-

dził G. *Darmond*, a za której obrotami szedł w tropy G. *Soult*, pobita *Austriaków*, i przmusiła ich po dosyć znaczney stracie do opuszczenia *Sestri*, które mieli osadzone 3ma batallionami piechoty, iednym szwadronem huzarów i 4 armatami. Ta operacya przyniosła nam w korzyści 5 do 6 tysięcy cetnarów zboża znalezionego w budynkach (które waleczni nasi grenadyerowie opanowali. Pozdrowienie i uszanowanie. (Podpisano) *Masena*.

W innym liście pod dniem 20 Ventos (11. Marca) z *Genui* pisanym, *Masena* donosi, iż z prawym skrzydłem swoim wkroczył do miasta *Sestri*, z którego nieprzyjaciel za zbliżeniem się iego wyszedł, zostawiwszy tam mały magazyn zbożowy. *Austriacy* na dniu 11 Marca jeszcze się znajdowali w swoich kwaterach zimowych wzdłuż rzeki *Po*, a lewe ich skrzydło rozłożone było z strony *Sarzana* i *Pistoja*. Szacowano towary w *Liworno* na ład wysadzone przeszło do 50 millionów. Dla zaflonienia przeto tych skarbow, *Austriacy* znacznie wzmocnili lewe skrzydło swoje, wysławszy także kilka batallionów do *Modeny* i *Bononij*, w celu użycia ich w potrzebie.

Podług listów prywatnych z *Genui*, General *Masena* w powtorney proklamacyi do insurgentów w *Fontana Buona*, oświadczył, iż wszystkie ich okolice podobnegoż losu doświadczą, iak niedawno spalone wioski, jeżeli się bez zwłoki niepoddadzą i broni nie złożą. Trzy okręgi wysłały zaraz potym deputowanych dla traktowania.

Względem rozslanych od 2 miesięcy pogłosek tak o strasznym zdobyciu fortecy *El Arisch*, iako też o zajęciu przeznaczonego do *Malty* okrętu liniowego *Genereux*, dziennik urzędowy *Monitor* tłumaczy się w sposobie następującym.

Widać, iż wszystkie pogłoski z *Egiptu*, rozsiewane są przez ludzi okolic iego wcale nie znających.

El Arisch jest zamek zajmujący w sobie nie 6 tysięcy wojska iak niektóre gazety głosiły, ale 400 ludzi załogi, i przez ten tylko wzgląd jest ważnym, iż znajdując się wszod-

stepow, położony jest blisko studzień obfite i zdrowe wody dostarczających. Gdyby nawet armia *Francuzka w Egipcie* uznała potrzebę opuszczenia tego zamku, dla zajęcia w tyle jego pozycyi bardziej skoncentrowanej, to i tak jeszcze armia W. Wezyra miałaby z *Elarisch* odprawić marsz siedmiodniowy przez stepy, nimby stanęła u granic *Egiptu*, a za wyjściem z tych stepow, może być pewną, iż znajdzie przed sobą armią *Francuzką*, z którą po przykrym siedmiodniowym przez stepy marszu musi bitwę stoczyć. Do owych płonnych wiadomości o okropnym przy *El Arisch* krwi rozlewie, przydajmy i tę, iż garnizon teytwierdzy miał się składać do połowy z *Koptow*. Roznoszącym takowe pogłoski odpowiedzmy, iż *Koptowie* są bardzo czynnymi ludźmi, kiedy przychodzi pisać u stolika, lub rolę uprawiać, lecz nigdy w wojsku *Francuzkim* ani w żadnym innym nie służyli. Kiedy na koniec w tych zmyślonych raportach wyrażono jest, iż W. Wezyr po zdobyciu *Elarisch* wyruszył z dwiema kolumnami przeciw *Kairowi i Alexandryi*, tedy należy jeszcze przytoczyć tu tę tylko małą okoliczność, iż dla uskutecznienia tego, W. Wezyr musiałby najprzód przeysć przez stepy, powtore zdobyć oszańcowany oboz *Francuzow* pod *Catic*, a nakoniec przeysć przez dwie armie *Nilu i Delta*.

Względem wyprawy do *Malty* kommissarz marynarki w *Tulonie* przysłał raport w treści następującej.

„ Ku końcu miesiąca *Pluvios* (dnia 10 Lutego) Kontradmirał *Perée* wypłynął ztąd na okręcie liniowym *Genereux* wraz z 3 korwetami i 1 okrętem przewozowym. Na dniu 29 *Pluvios* (18 Lutego) o godzinie 6 zrana, miała ta eskadra stanęła o 6 mil od *Malty*. W tym miejscu znalazła ona 5 okrętów wojennych *Angielskich*, które broniły iey wniścia do portu. Kontradmirał *Perée* dał przeto znak korwetom do ratowania się ucieczką. On zaś sam, chciał koniecznie wpłynąć do portu wraz z okrętem przewozowym, lecz gdy ten bardzo był uszkodzonym i nie mógł żeglować,

przeto *Perée* przymuszony został odciąć liny, a tym sposobem okręt przewozowy wpadł w ręce *Anglikow*. Tym czasem Kontradmirał z okrętem liniowym *Genereux* wbiegł do portu *Malty*, na okręcie tym znajdowały się powilki i żywność dla załogi tey fortecy. Trzy korwety uratowały się ucieczką do *Tulonu* i odnogi *Jouenne*.

Camille Jordan przybył onegdaj do *Paryża*.

Rząd zagradzając gorszącym spekulacyom, zmienił zupełnie kształt administracyi szpitalow wojskowych. Administracya terazniejsza jest zastąpioną przez Dyrektoryat lazaretowy, który się składać będzie z jednego officera generalnego, jednego najwyższego kommissarza, jednego Lekarza i dwóch Administratorow.

Wierzycciele Ob. *Herzog* (z *Bordeau*) który się utopił z rozpacz, ubiegali się w pocieszeniu nieszczęśliwej iey familij, dwóch z pomiędzy nich odesłali iey skrypta wartości 40,000 frankow. Inni przysłali propozycyę ułożenia się po 15 za sto.

Snycerze *Perrier* i *Fontaine* odebrali zlecenie wystawienia w *Dijon* monumentu marmurowego na pamiątkę zmarłego Papieża.

Wielu, z młodzieży która się do armij w *Dijon* udaie, znajdowało się na liście emigrantow, lecz przez wzgląd zaciągnięcia się do wojska wymazanemi z niej zostali.

Dnia 5 Kwietnia większa część armij odwodowej zebrana już będzie w *Dijon*.

Zawczoray Pierwszy Konsul dawał audyencyę ministrom zagranicznym, którzy u niego zostali na obiedzie. Najwięcey rozmawiał z jednym z posłow *Amerykańskich*.

W czasie roztrząsania projektu tyczącego się Prawa robienia testamentow, *Andrieux* najmocniej opierał się temu, utrzymywał, iż zasady iego są gorszymi od zasad jakie były w r. 1789. iż sprzeciwiają się naturze równości, i konstytucyi. Możnaż rzekł: zapomnieć o pieknej w tey mierze pracy *Miraba*? jest przywilej właściwy wielkim ludziom, że chociaż już nie żyją, są jeszcze drugim użytecznymi, jeżeli ten projekt będzie przyjętym, wskrzeszemy pra-

wa braci starszych, a potem i co inszego. Czyż taka jest wola narodu? Czyż to tego żąda opinia publiczna? Nie jest to nawet wolą familiow, gdzieby mógł interess iakich osob zachodzić, niechcę ia w tym przypisywać uczuciom intereffu i zepsucia. Prawa *Rzymskie* są zatym projektem, lecz ileż się znayduie pomiędzy niemi rozrządzeń, które tchną barbarzyństwem. Prawa *Greckie* nawet i *Solona* nie dopuszczają testamentow. Roku 4 projekt *Cambacera* nie zawierał w sobie nic podobnego, w r. 6 nie chciało o nim słyszeć, dziś znówu tę materiją wkrzeszają.

Andrieux żądał nakoniec, aby mowa *Miraba* przeczytaną została, co też przyiętym było.

Wsporach tyczących się projektu względem czynszow gruntowych *Chazal* zbijał najmocniej projekt i okazywał szkodliwe skutki z prawa tego wyniknąć mogące. Skutkiem nieuchybnym jego rzekł: będą pretensye feodalne do ziemi, którą ludzie wolni zrobili niepodległą. Zaniedbanie iey uprawy, nędza i występki przyjdą za tym prawem. Jeżeli ten frzodek ma być dla wojny potrzebnym, jest bez użytku, bo pokoy powinien być zdobyty, nim ten szrodek zostanie skutecznym, jeżeli ma być przenaczony na wzbogacenie nas w czasie pokoju, nie powinniśmy go przyjąć, gdyż zatrułby wdzięki nawet pokoju, którego od zwycięztwa oczekiwac powinniśmy.

Benjamin Constant żywy obraz wystawił skutkow politycznych tego projektu. Okazał rozrządzenia jego niedokładne, dowiodł, iż rzucea trwogę pomiędzy dłużników i właścicieli, którzy żadnego zabezpieczenia w nim nie znaydują. Jeden jest tylko rzecz sposob zakończenia rewolucyi, a ten jest nie wracać się do tego co skutkami rewolucyi już dokonanym zostało. Projekt sam z siebie zły, staje się jeszcze gorszym przez ciemność redakcyi, dwoistym sposobem tłumaczyć się mogący. Obroncy Projektu mówią o wkrzeszeniu kredytu publicznego, takież to prawami kredyt ten wkrzeszonym być może. Czyż on się podnieście, kiedy prawa podawane będą na wzor przemijających despotow, którzy wyracają dzieła poprzedników swoich. Oskarżać nieustannie przeszłe prawodawstwo, jest to niszczyć uszanowanie dla przyszłego prawodawstwa. Jeżeli Lud spostrzeże, iż czynsze powracają, wkrótce spodziewać się będzie powrotu dziesięcin, a przez to obrzydzi rewolucyą.

Te dwie mowy mianowicie przyłożyły się do odrzucenia projektu, iak to już donieśliśmy.

z *Bruxelli* dnia 25. Marca.

Jeszcze w 9 przyłączonych Departamentach nie odebrano żadnych rozkazow stosownych do zaciągu młodzieży należący do konfrypcyi wojenney. Mniemają, iż Prefektowie za swym przybyciem zatrudnią się tym przedmiotem. Niektórzy znówu myślą, iż w tym kraju przestaną na dobrowolnym zaciągu: już zaczynają się trudnić zaciągami korpusu ochotników konnych złożonego z samych *Belgow*, ten ma być przyłączonym do armij odwodowej pod *Dijon*.

Bale ustały na moment, i rozumiano już, że karnawał skończył się, lecz mieszkańcy *Bruxelli* chcąc zupełnie zapomnieć, przez zającie się w rozrywkach trzynastoletniej rewolucyi i wycierpianych nieszczęść, bale i maskarady znówu się rozpoczęły dnia wczorajszego, i trwać będą przez trzy dni.

Dowiadujemy się z *Luxemburga*, że większa część garnizonu tej fortecy wyruszyła nie spodzianie ztamtąd po przybyciu kuryera który iey przywiózł rozkazy od Generała komenderującego. Wojska te, a nadewszystko artyllerya, udadzą się ku *Worms*. Wyślano także do *Kreuznach* znaczny konwoy z pontonow i ciężkiej artylleryi. Podług tych rozrządzeń nie wątpią już więcej, żeby przeyscie *Francuzow* przez *Ren* w kilku punktach nastąpić wkrótce nie miało.

Wszystkie wojska z kraju *Trewirskiego* i z nadbrzegow *Mozy* wyruszyły i składać będą lewe skrzydło armij *Renu*.

Piszą z *Culais* pod dniem 17. że tam przybyły dwa statki armistycyjne *Angielskie*, na których znaydowało się kilku jeńcow wojennych, wiele listow do osob prywatnych, dzieniki *Angielskie* i depesze do Pierwszego Konsula *Buonaparty*; te odesłane zostały natychmiast kuryerem do *Paryża*.

Mówią o założeniu obozu między *Luxemburgiem* i *Trewirem*, w wojsk powracających z wewnątrz kraju.

z *Strazburga* dnia 22 Marca.

Ogłoszono tu z wielką okazałością proklamacyą Pierwszego Konsula i otworzono Xięgi gdzie się mają wpisywać ochotnicy udający się do *Dijon*.

Ob. *Chetz* kommissarz rządu miał wczoray w Kościele dekady mowę energiczną wzywając Obywatelow do tego wpisania się. Ogłoszono także prawo tyczące się pierwszej klasy konfrypcyi. Nasz Departament ma przystać do armij *Dijonu* 580 konfrypcyjnych, *Strazburg* zaś 53. Podług przepisu ministra wojennego, młodzi konfrypcyini pomaszernią naprzod.

Donoszą z *Szwajcaryi*, iż zewsząd transporta znaczne żywności, furazów, amunicji idą do brzegów *Renu*, gdzie się rozmaite kolumny armij zbierają, z czego sądzić można, iż otwarcie kampanij wkrótce nastąpi.

z *Frankfortu* d. 26 *Marca*.

Doktorzy ktorzy byli przeznaczeni, przez Arcy-Xiążęcia *Karola* do czynienia rozbioru chemicznego wód *Badeńskich*, uznali te wody za niezdadne do wyleczenia Arcy-Xiążęcia, z tego powodu Xiąże ten udał się naprzód do *Wiednia*, a ztamtąd do *Czech*.

z *Hagi* dnia 29. *Marca*.

Przygotowania wojenne iak nayspieszniej u nas idą. Wielka liczba ludzi pracuje około fortyfikacyow. General *Augereau* odprawia rewią nad wojskiem w *Leydzie*.

Ma być także 120. szalup kanonierskich uzbrojonych, które wzdłuż brzegow i przy uysciu rzek krążąc mają. Pod *Amsterdamem* pracują także nad wytławieniem machiny, która zatopiona w potrzebie przy uysciu *Texel*, wniść nieprzyjacielowi zatamować może, a z naszey strony z łatwością znowu zdjętą będzie. W pulnocney *Hollandyi* mianowicie baterye zakładają.

Buonaparte pod duiem 8 *Marca* pisał list do Muncypalności i kupcow *Amsterdamu*, w którym wyraża: „Europa chce pokoiu, od 3 miesięcy starania Rzpltey nie do innego zamiaru dążyły. Nadto długo już ponosiłimy klęski, iakie wojna za sobą sprowadza. Rok terazniejszy nie powinien się skończyć bez pociechy dla ludzkości i bez wskrzeszenia handlu. Wszytko przygotowałem dla uczynienia kampanij stanowiącey, lecz dla zapewnienia tym lepszego iey skutkow, potrzebuje nadzwyczajnego funduszu 10. do 12. millionow. Gdy w wspolney sprawie, usilowania wspolnemi także być powinny, przeto udać się do was w te mierze Obywatel, i posyłam wam Obywatela *Marmont* Radcę Stanu, który wam plan pożyczki przełoży.”

Negocjacya ta mało znalazła skutku. Za hipotekę tey pożyczki służą bywsze kleynoty korony, i drzewo w *Flandryi* ścinane.

z *Filadelfii* dnia 20. *Stycznia*.

Ogłoszono tu teraz Testament zmarłego Generala *Washingtona*. Istota treść iego jest następująca:

W Imię Boga. Amen. Ja *Irzy Washington* z *Mount Vernon*, Obywatel Stanow Ziednoczonych a niegdyś ich Prezydent, zalecam i oświadczam, iż niniejszy instrument ręką własną moją napisany, i na każdej karcie podpisem moim stwierdzony, ostatnią iest wolą moją i testamentem, przez który wszystkie inne rozrządzenia moje odwołuję.

Wszytkie moje dlugi ktorych bardzo mało iest i nie są wielkie, mają być punktualnie i bez zwłoki zapłacone. Moiey serdecznie kochanej żonie *Marcie Washington* zostawiam przez cały ciąg życia wolne używanie całego majątku moiego z wyjęciem niżej opisanych zapisow. Wszytkie także sprzęty domowe i kuchenne wraz z składem trunkow i korzeni do niej należeć będą. Po śmierci żony moiey, wszyscy moi niewolnicy mają wolność pozyskać. (Pani *Washington* zaraz ich uwolniła.) Wszytscy starzy i słabi z pomiędzy niewolnikow moich, ponieważ po swoim uwolnieniu nie byłiby w stanie wyżywienia się, mają być przez całe życie przyzwójcie z dóbr moich utrzymywani i odziewani, a sieroty po niewolnikach pozostate, mają być pilnie w rachunkach i pisaniu ćwiczonemi, lub do rzemiosła sposobionemi. Zadnego moiego niewolnika, nie będzie wolno przedawać, albo z kraju wywozić.

Rządcom Akademij w *Alexandryi* zapisuję summe 4. tyśięcy dollarow, od ktorey procent roczny ma być obrocony na szkołę dla wychowania dzieci ubogich obywatelow lub sierot. Gdy z żalem widziałem, iż młodzież z krajow *Amerykańskich* za granicę do Akademii posyłaną bywa, gdzie czerpać zwykła zasady przeciwnie Rządowi Republikańskiemu i z prawdziwą wolnością niezgodne, przeto przeznaczam 50. akcyow każda od 100. funtow, darowanych mi w kompanij *Potomac* na założenie szkoły główney w Powiecie *Columbia*. Założenie takowego insytutu w środku kraju naszego, było zawsze naygorętszym życzeniem moim, a to w celu izby młodzi *Amerykancze* ze wszytkich prowincyow w jednym powszechnym mieyscu sposobili się w kunsztach i naukach, zabierając z sobą przyiaźń w wieku młodocianym, i pozabawiając się wzłelkich szkodliwych przesądow z zazdrości prowincjonalnych pochodzących.

Gdy prócz tego nieprzyjałem dla siebie żadney nagrody pieniężney za usługi moje w wojnie z *W. Brytanią* poświęcane, przeto zapisuję teraz na zawsze 100. akcyow każda od 100. Dollarow darowanych mi od Prowincy *Wirginij* w kompanij *James River*, dla Akademij *Liberty Hall* w Powiecie *Rokkridge* w *Wirginij*.

Obu synom zmarłego brata moiego *Samuela Washington* czynię dar z 5 tyśięcy funtow wydanych na ich wychowanie, równie iak z pieniędzy, które oycu ich zaliczyłem.

Mojemu synowcowi *Buschrod Washingtonowi* zapisuję wszytkie moje papiery ściągające się do administracyi moiey cywilney i wojskowej. Zostawiam mu także wraz z moją biblioteką te papiery moje prywatne, które mogą być warte zachowania.

Bratu mojemu *Karolowi Washington* zapisuję trzcinę z galką złotą, którą mi doktor *Franklin* testamentem swoim zostawił. Przyjaciele młodości moiey *Wawrzeńcie Washington* i *Robert Washington von Chotang*, zatrzymają moje dwie inne trzcinę z złotemi galkami i perspektywę, ktorey w ostatniej wojnie używałem. Mojemu dawcaemu współtowarzyszowi oręża i przyjacielowi doktorowi *Craig* zapisuję biero moje, a *G. Lafayette* parę pięknie wyrabianych stalowych pistoletow zaitych nieprzyjacielowi w wojnie rewolucyney.

Obu moim fliotrom przyrodnim zapisuję pierścienie, każdy izacunku 100 dollarow, a Lordowi *Kisfax* biblię w 3 tomach *in folio* z notami. Każdy z 5 synowcow moich otrzyma jedną z fspad przezemnie zostawionych, pod tym jednak warunkiem, iż ich nie będą dobywać dla rozlewu krwi, lecz dla własney obrony, lub obrony swojej oyczyzny i iey praw. W ostatnim przypadku powinni dobyć z pochew szpady lwoie, i raczej z niemi w rękę poledz, niż dać naruszyć prawa oyczyzny.

Grabiemu *Buchan* w *Szkocyi* odsyłam nazad do zachowania w gabinecie iego tabakierę z drzewa debowego zrobioną, pod którym w bitwie po *Falkirk* wielki *William Wallace* skonął. Darował on mi ją z nayspodobniejszych wyrazami. (Tu następują dalsze domowe rozrządzenia.)

Wolą moją iest nakoniec, abym był pogrzebiony w grobie familij w *Vernon*, w sposobie ikromnym, bez żadnego przepychu, i bez mowy pogrzebowey. Dla stwierdzenia tey woli moiey niniejsze pismo podpisuję i pieczęć moją przykładam. Dnia 9. Lipca 1799. — 24 Roku Stanow Ziednoczonych.

(Podpisano) *Irzy Washington*.

Mowią, iż *Washington* zostawił w rękopisach historię rewulucy *Amerykańskiej*.

Teatr w Nowym *Yorku* na dniu 10 *Stycznia* na pamiętkę *Washingtona* był kirem ofloniony. Na teatrze stał nadgrobek, a w dniu tym dano sławną tragedyę *Pana Brocka* pod tytułem *Gustaw Waza* czyli *Oswobodziciel Oyczyzny swojej*.

D O D A T E K

DO

GAZETY KORRESPONDENTA

Z WARSZAWY DNIA 11. KWIETNIA ROKU 1800. w PIĄTEK.

z Wiednia dnia 2. Kwietnia.

Arcy-Xiąże Karol przybył tu od Armij *Reftskiej* na dniu 30. p. m.

Gazeta dzisiejsza Dworika pod Artykułem z *Turczek* donosi co następuje:

„Podług powieści przybyłego kurjerem do *Liworno* na dniu 8. p. m. officera *Angielskiego* potwierdziła się nienawrożona poprzednio wiadomość, iż W. Wezır za przytożeniem się *Sidneta Smith* w illocie famey zawarł kapitulacyę z Generałem Francuzkim *Kleber* w szrodku mieřci Sycyznia. Biegaly iuż wprawdzie rozmaite kopie tey kapitulacyi, żadna jednak nie ma doradza soba urzędowej pewnořci. Na to się tylko poźniejszy wiadomořci zgadzają, iż *Francuzi* po upłynieniu trzech mieřcy *Egipt* opuszczają i wolno zstąpić do *Francyi* wyciągną.“

z Paryża dnia 26. Marca.

Municipalność w *Dijon* ma rozkaz przyięcia w swym okręgu 6000 ludzi, czas ich przebywania w tym mieřcie nie jest oznaczony; reszta ma za mieřtem pod gołym Niebem bydź rozłożoną. Ma tam przybydź takżę daleko większa liczba wyższych officerow, niżeli ich się spodziewano.

Sam wybor młodzieży *Paryża* i tego okolic wpisuje się za ochotników do huzarow *Buonapary*. Między niemi spoliczować się w tym korpusie dać, ludzie młodzi za ledwo mający lat 18, młody *Segur* syn Marszałka tegoż imienia: *Choiseuil-Meuse*, *Maupéou*, *Baumetz* etc. W 24 godzinach 60 młodzieży ekwipowało się własnym kosztem dla prezentowania się *Buonapartemu* na intrzejszym paradzie. Syn Generała *Dampierre* mianowany jest Pul-kownikiem tego korpusu.

Liczba, Kandydatow na łędziow w *Paryżu*, jest prawie w proporcji 200 na każde miejsce.

Zapewniają, iż iuż wzięto więcej niż 3000 akcyow w banku Narodowym. Naywięksi akcyoniści mają ich do 35.

Wyszedł tu teraz kopersztych wyo- zających *Buonapartego* otoczonego ludźmi rozmaitych wiar, z palcem wzniesionym ku Niebu. Kopersztych ten oznacza tolerancyę.

Buonaparte mówią iż dnia 6. Kwietnia z *Paryża* wyjedzie, ponieważ zaś bierze z sobą Ministra interesow zagranicznych *Talleyrand*, przeto domyślają się, iż chce negocjacye razem z wojną prowadzić. Dnia 5. General *Dumas* ma mu prezentować pierwszy szwadron nowo za-ciężnych huzarow ochotników.

Jeńcy *Rossyjscy* w oddziałach po 200. ludzi przeprowadzani są nad *Ren*, gdzie będą wymienionemi.

Na dniu 24. Trybunat przyjął projekt Rządu względem składania kacyow przez kassyerow skarbu publicznego. Przyjął takżę Prawo robienia testamentow 53. kreślami przeciw 35. pomimo zarzutow iż prawo to rzuci niesnauki między familiami i poburzy dzieci przeciwko

rodzicom, gdy ci podług upodobania majątkiem swoim rozrządzać będą.

Berenger mianowany jest Prezydentem Trybunatu, a *Talleyron* Ciąla Prawodawczego.

Wczoray 30. Obywatelow którym wymazywanie z listy emigrantow zlecono, rozpoczęli pierwszą sesyję swoią.

Obywatele *Barbé Marbois*, *Portalis*, *Pastoret* i *Siméon*, wszyscy z deportacyi świeżo przybyli, mianowani są członkami Kommissyi wyznaczoney do dawania wyrokow względem ważnořci zdobyczw na morzu.

Przyjaciel *Praw* wyraża, iż w *Paryżu* oczekujemy teraz wielkiego wypadku.

General *Desjournaux* zaprzęca publicznie rozlaney pogłosce, iakoby w *Gwadalupie* był aresztowanym za zamił wydania tey osady *Anglikom*.

Konsulowie wydali wyrok, na mocy ktorego *Prystenium* ma być na cztery wielkie lekcy podzielonym. Jedna będzie w *Paryżu*, druga w *Fontainebleau*, trzecia w *Versalu*, a czwarta w *St Germain*. Zostawać atoli będą pod jedną Administracyą. W każdej lekcy Rząd opłacać będzie 100. mieřc dla młodzieży. 200.000. frankow corocznie jest w tey mierze przeznaczonych. Pensya w tey szkole na rok kosztuje tysiąc frankow. Mieřca zamowione przez Rząd, mają być dane mianowicie dzieciom ubogich żołnierzy lub poległych na wojnie, tudzież dzieciom urzędnikow publicznych, zmarłych w ciągu urzędowania swoiego. To *Prystenium* załępuje teraz mieřce dawney szkoły główney w *Paryżu*.

Sześć tysięcy woylka regularnego z Departamentow zachodnich uspokojonych, udaie się do armij odwodowej w *Dijon*.

Monitor umieřcił takżę względem *Egiptu* list następujący „*Emil Gaudin* Trybun Ludu dopierwszego Konsula. Obywatelu Konsulu. W tym momencie odbieram z *Amsterdamu* od jednego *Greczyna* przyjaciela moiego list w tey treści— Z *Amsterdamu* dnia 17. Marca. W tym momencie przychodzą listy z *Smyrny* pod dniem 1. Lutego. Donoszą one, iż w *Egipcie* wielka bitwa flotczoną została, w której *Francuzi* nayokazalsze odnieśli zwycięstwo. *Turcy* stracili 50 tysięcy, a *Francuzi* tylko tysiąc ludzi.“

Rząd nasz jednak nie odebrał żadnych z *Egiptu* raportow.

Tenżę *Monitor* zawiera w sobie następujący artykuł: Ministrowie *Angielscy* rozkazali drukować we wszystkich dziennikach *Angielskich*, iż dom handlowy *Vandeyk & Govers* udał się do Rządu *Francuzkiego* dla otrzymania od niego pozwolenia wywozu 25. tysięcy korcy zboża dając za to w zamianę towary kolonialne. W rozgłoszeniu tey pogłolki ministrowie dwoiaki mieli zamiar, nayprzod załpokoić troskliwość *Anglij* względem niedostatku żywnořci, powtore rzucić trwogę względem zamiarow Rządu *Francuzkiego*. Rząd ten nieznawca domu *Vandeyk & Govers*, ani nie myśli nigdy żywnořci obywatelow sprzedawać nieprzyjacielowi. Ubolewa on nad nędzą ludzkość ciemiężącą, lecz w polożeniu w jakim się *Europa*

znayduie, iest tego obowiązkiem utrzymać dla *Francji* wszelkie iey zródła. *Anglia* zamkneła morza dla handlu narodow. Ona iest przyczyną, iż zboże puloocney *Francji* nie może być dowiezionym do iey południowych okolic. Pokutnie przeto łama za użycie takowych szrodkow. Niech tylko *Anglia* przyimie pokoy, który iey *Francya* ofiaruje, a znajdzie dla siebie w *Francuzach* przyjaciol i braci.

Wiadomość telegraficzna z *Brest* o zaięciu korwety *Angielskiej Danae* od 22 armat z 150 ludźmi zupełnie się potwierdziła. Nieustraszone mełstwo i zrzeczność 5. marytkow *Francuzkich* zaiętych przez iednego kapra nieprzyjacielskiego i siedzących w więzieniu na wspomnioney korwecie, całą tą rzeczą kierowało. *Danae* wraz z konwoiem okrętow *Francuzkich* naladowanych żywnością dla flott połączonych, tudzież z korwetą naszą *Gotąbek* liczącą za załogę temu konwoiowi, przybyła do *Brest*. Ob. *Najac* kommillarz marynarki donioł telegramem na dniu 22 iż na mocy danego sobie zlecenia odesłał do *Paryża* 5. *Francuzow*, którzy umieli ekipaż okrętu *Angielskiego* do buntu pobudzić, wraz z 3 *Anglikami*.

Ekipażę pierwszego Kousula udadzą się tey dekady w drogę do *Dijon*.

Na fellyi onegdajszey klasa nauk fizycznych i matematycznych Instytutu narodowego mianowała iednomyslnie *Buonapartego* swym Prezydentem. Pierwszy Kousul przydywać będzie na fellyi publiczney d. 5 Kwietnia.

Piszą z *Tuluzy* pod datą 15 Pewny gatunek poruszenia wszczętego na targowisku tego miasta, skłonił administracya centralną *Wyższej Garony*, iż ta nakazała rozbroienie wielu kantonow, w których także wzburzenia spoliżdz się daly. Tajemnica tak ściśle w tey mierze była zachowana, iż wszystkie te ofiżroznosci były wykonane mi wprzod, nim mieszkancy o nich dowiedzieć się mogli.

Dowodzca Szuanow *d'Autichamp* ma się już daleko łepiej.

Ma być przez sublkrypcyą postawione most kommu-nikacyiny między wyspą niegdys *S. Ludwika* i wyspą *Staro* *Paryża*. Most ten ma być z żelaza.

Lanjalnais przybył tu dnia wczorajszego, i dnia 25. wniydzie do Senatu.

Mowią, iż Trybunat kontynuować będzie wciąż swoje fellye, inni mówią, iż tylko raz w dekadę zbierać się ma.

Są jeszcze dwa miejsca wakujące w Senacie, 3 w Trybunacie, a 4 w ciele Prawodawczym.

Pewna kompania chce kupić czynsze należące do Rzeczypospolitey. Rząd ma wkrótce proponować Ciastu Prawodawczemu znaczną ulgę w podatkach na naprawę drog przeznaczonych.

Dnia 20. Kousulowie wydali wyrok zalecający Prefektom, iżby ci zatrudnili się natychmiast rozkładem podatkow pomiędzy łwe okręgi, wszędzie gdzie ten przez administracye municypalne dokonany nie został.

z *Bruxelli* dnia 27. Marca.

Zawczoray przybył tu Prefekt departamentu naszego Ob. *Doulcet Pontecoulant*.

Słychać, iż *Buonaparte* nim do *Dijon* się uda, przed-Bewezmie podróże do *Belgium*.

Z *Antwerpji* do *Lille* mają być także telegrafy postawione.

W przyszłym miesiacu pod *Dunkierką* i *Ostendą* bę-

da założone dwa obozy każdy od 6. tysięcy ludzi, i inne jeszcze uzbroienia do obrony brzegow przedsięwzięte.

z *Strazburga* dnia 24. Marca.

Prefekt naszego Departamentu Ob. *Laumont*, dopiero tu przybyć ma dnia 20. *Germinal* (10. Kwietnia.)

Ostatnie wiadomości z *Bazyli* donoszą, iż iest w zamiarze iakowas odmiana w Rządzie *Helweskim*, i że Dyrektorat złożony z 18. członkow od ludu wybranych, sprawować będzie najwyższą władzę w *Helweyi*. — Wiemy teraz iż pierwszy Kousul wyiedzie z *Paryża* w ciągu miesiaca *Germinal* dla udania się do armii; iest on tu oczekiwany.

Lewe lkrzydło Armii *Reńskiej* zgromadzone w *Strazburgu* i iego okolicach, miało już rozpocząć swoje czynności dnia 21. i udać się aż za *Kehl*, gdy nagle dostało wleczny rozkaz. Jedni sądzą że takowa odmiana iest słowoną do negocyacyow pokoju, i że Rząd oczekuje aż do 5. Kwietnia na odpowiedź Dworu *Wiedeńskiego*. Inni utrzymują, że General *Moreau* nie zgadza się zupełnie z Rządem względem organizowania swey armii i ogolnego planu kompanij, i że General *D. Siles* Szeł wyższego sztabu nie w innym zamiarze poie hal do *Paryża*, tylko dla dania uftnych tłum z Rządowi względem planu Generala kommandującego.

z *Lauzanny* dnia 18. Marca.

Przez tutejsze miało mają przechozić liczne wojska przeznaczone do wzmożenia korpusu w *Walezy* sioiącego, który wkrótce wlepnny boy ma rozpocząć, gdy tym czasem prawe lkrzydło *G. Le ourbe* zrobi wielkie poruszenie ku górze *S. Gotarda* i zródiom *Renu*. Utrzymują, iż planem *Francuzow* iest wkroczyć do *Walo*ch przez *Alpy Szwajcarskie* i przez *Vallteline*, dla zrobienia *G. Massenie* pomocny dywersyi.

z *Zurich* dnia 21. Marca.

General *Leourbe* znayduie się tu jeszcze; iego główna kwatery, iak mówią będzie przeniesioną do *St Gall*. Marsz wojsk, który zawieszonym był od 8 dni, znouu dziś rozpoczyna się. Zdaie się, iż rzecz idzie o wzmożenie korpusu, znaydującego się na granicach *Gryzonow*. Na jeziorze *Zurich* przewieziono znaczną wielość amunicyow przeznaczonych do *Wallenstadt*, i *Sargans*. Mamy nadzieję oglądać niezwłocznie *Buona* artego na czele armii *Reńskiej*; odbędzie on iey rewią i poiedzie do *Strazburga*, *Bazyli* i *Zurich*, wprzod, nim się do *Dijon* uda.

z *Saffury* dnia 24. Marca.

Na dniu dzisiejszym przybył tu *G. Kray*, oglądał zamek i wszystkie fortyfikacye za miastem leżące.

z *Bazyli* dnia 24. Marca.

Niezawodną iest rzeczą, iż *Buonaparte* przyiedzie do naszego miasta, czynią się już przygotowania do przyjęcia iego: aż do granic wyidzie naprzeciw niemu Deputacya, czas iednak przybycia iego nie iest oznaczony. Przyjeżdżający z *Dijon* donoszą, iż w tym miescie wszelkie iest w poruszeniu. 30 wielkich domow zamowionych iest dla Pierwszego Kousula, Radacow Stanu i Generalicyi.

z *Augzburga* dnia 25. Marca.

W tym momencie przez nadzwyczajną okazyą przysła tu wiadomość z *Liworno*, iż tam w nocy z dnia 9. na 10. okręt Admirallki Lorda *Keith* od 110 armat z tyłcem ludzi ekipazu na powierze wysadzonym został. Sam Lord znaydował się na lądzie, lecz wiele dam *Angielskich*, bardzo wiele astronomow i officerow morskich z pierwszych familiow *Angielskich* padło ofiarą. Okręt

był ieden z nayokazalszych w marynarce *Angielskiej* i miał dopiero lat 10.

Lifty z *Lizbony* donoszą o trzęsieniu ziemi na dniu 26 Lutego w wieczor o godzinie 9. tamże zdarzonym, część iednego starego pałacu i kilka domow pobliskich zruynowanych zostało. Nazajutrz zrana o godzinie 3 trzęsienie nieco lżeysze uczuć się dalo.

Pislna publiczne zapewniają teraz, iż to nie G. *Desaix*, lecz G. *Menou* z innemi Generalami i officerami, tudzież z kobietami *Egipskiemi*, wpadł w ręce *Angielskiego* okrętu *Thesus*.

z *Moguncyi* dnia 25. *Marca*.

General *Eckenmayer* Izof legionu *Frankow* pułkownych świeżo zacięznego, wydał proklamacyą do mieszkancow 4 nowych Departamentow *Nad-Rheńskich* zachęcając ich do tego zaciągu.

Od brzegow *Renu* dnia 29. *Marca*.

W *Akwizgranie* oczekuiemy transportu ienców *Austryackich*. Przez *Metz* przechodzi bardzo wiele ienców *Rossyjskich*. — Legion *Cudzoziemski* będzie należeć do armij odwodowej, a po dokończoney organizacyi swojej, będzie przyłączony do Armii *Rosyjskiej*.

z *Palermo* dnia 2. *Marca*.

Minister interellow zagranicznych G. *Akton* złożył swoy urząd. Mowią, iż w towarzystwie Admirala *Nelson* i kawalera *Hamilton* powroci nazad do *Anglij* oyczyny swojej. Panowie *Neapolitańscy* zawsze przykro patrzeni na cudzoziemca tak znakomitą dożyłność w Królestwie piastującego. Mowią, iż *Margrabia de Gallo* będzie następcą po nim. Powrót familij *Królewskiej* do *Neapolu* jeszcze zdaje się być odłożonym.

z *Medyolanu* dnia 12. *Marca*.

Przybył tu kuryer z głównej kwatery w *Turyń* z rozkazem przyspieszenia marszu woysk. Od tego momentu wszystko jest w poruszeniu tu i w okolicach; korpusa infanteryi i kawaleryi iako też transporta artylleryi i ammunicyi bez ustatku przechodzą.

Donoszą z *Neapolu*, iż bankier *Heigelin* odebrał znaczną summę dla sławnego *Dolomieu* który jest w areszcie w *Palermo*, ta summa jest składką zrobioną przez uczonych w *Kopenhadze*.

z *Berny* dnia 22. *Marca*.

Tytuł trzeci konfitytacy *Helweckiej*, urządza między innemi warunki iakie dopełnić należy, aby być Obywatel. Potrzeba mieć lat 20, być rodem z *Szwajcaryi* i wykonać zwyczajną przysięgę. Od daty 12 roku *Rzeczypospolitej* będzie potrzeba umieć czytać i pisać. Konfitytacya względem cudzoziemcow stanowi, iż mają mieć

lat 20, być zamieszkałymi w *Szwajcaryi* lat 10, mają być opatrzonemi w świadectwa dowodzące dobrych pościepkow, posiadać mają własność wartości naymniey 3000 liwrow.

Od granic *Włoskich* dnia 13. *Marca*.

Podług listu z okolic *Mondowi*, *Francuzi* na dniu 5. wkroczyli do *Millesimo* i *Cairo*. Tegoż dnia atakowali *Austryakow* w *Rocca Grimalda*, lecz bezskutecznie, uderzyli potym na posterunki Cesarzkie w linii rozciągającej się od *Aqui* aż do *Seravalle* dla dania pośilkow fortacy *Gavi*. Na dniu 8 wieść się rozeszła w *Tortonie*, iż nieprzyjaciel z *Cantaluppo* przedarł się do doliny *Ratti*. *Positano* przeto zaraz woyska dla zaięcia gor *Sori* i *Madonne del Mello* położonych naprzeciw *Borghetto*.

Nowy *Papież* ma powszechną wziętość, iż jest bardzo uczonym i pobożnym, doskonale zna historią kanonow, i jest gorliwym obrońcą praw Stolicy *Apostolskiej*. W iednym poślanym mu piśmie proszonym był usilnie o przywrociecie zakonu *Jezuítow*, ktorego zniszczenie jest iedną z głównych przyczyn rewolucyi *Francuskiej*. Spodziewamy się także iż potrafi pojednać niesnalki między *Kardynałami Zurlo* i *Ruffo*, a obłąkanie rewolucyjne placzczem miłości pokryje.

PUBLICANDUM.

Es sollen die zur ehemaligen Starostay *Łenczic* gehörigen Vorwerken und Ortschaften in *Termino* den 29ten April c. Vormittags um 9. Uhr auf hiesigen Königl. Kammer auf den Grund der davon gefertigten neuen Anschlage auf die 3. Jahre von *Trinitatis* 1800. bis dahin 1803. verpachtet werden. Die Vorwerke und Ortschaften sind in 4. Schlüssel eingetheilt als

1. Ostrow. — 2. Zierbientow. — 3. Wilskowice. — 4. Blonie.

Zum ersten Schlüssel gehören das Vorwerk Ostrow und die Dorffer Ostrow, *Parczyce*, *Orla*, *Kowalewice*, *Kruszew*, *Piskerzow* und *Krzeszew* sśrednie. — 2ten Schlüssel besteht aus dem Vorwerk und Dorf *Zierbientow* der 3te aus den Vorwerk und Dorf *Wilczkowice* und dem 4te aus dem Vorwerk und Dorf *Blonie*, dem Dorf *Antheil*, *Topolla* und der dortigen in *Erbpacht* ausgethanen *Windmühle* nebst einigen zum Vorwerk *Topolla* gehörigen *Wiesen* exclusive des Vorwerks *Topolla* selbst, welches mit *Colonisten* abgebaut werden wird. — Die Bedingungen, welche in *Termino* bekannt gemacht werden sollen sind größten theils die nehmlichen, welche bey *Verpachtung* der *Domänen* Güter in Vorigen Jahre statt gefunden haben, und wird hier nur besonders wegen der *Caution* erinnert, dass entweder bey dem Antritt der *Pacht* das *Pacht Quantum* für ein ganzes Jahr voraus bezahlt und denn von *Vierteljahr* zu *Vierteljahr* mit der *Prænumeration* fortgeführt, oder für 3. *Viertel Jahre* sichere *Caution* gemacht und ausserdem vierteljährig vorausgezahlt wird, so wie auch für das übernommene *Inventarium* eine besondere *Caution* gestellt werden muß. — Die neu gefertigten *Anschläge* werden in *Termino* *Licitationis* den *Pachtlustigen* ad inspicendum vorgelegt werden können auch 8. tage vor dem *Termin* in den hiesigen *Kammer Registratur* von jedem *Pachtlustigen* eingesehen werden. — *Warschau* den 15ten März 1800.

Koenigliche Südpreussischen Krieger und Domainen Cammer. de HOYM. de GOLDBECK.

Folwarki i wieś do bywaszego Starostwa *Łęczyńskiego* należące, będą in termino dnia 29. a. c. o godzinie 9tej przed południem na *Kamierce JK. Mei Warszawskiej*, na fundamencie auszłagow nowo sporządzonych, na lat 3. od SS. *Troycy R.*

1800: aż do owego czasu w R. 1803. w dzierżawę wypuszczono. Folwarki te i wieś są na 4. klucze podzielone, iako to:

1. Ofirow.— 2. Dzierzbientow.— 3. Wilczkowice.— 4. Blonie.
Do 1. Klucza należą: Folwark Ofirow i wieś: Ofirow, Parzyce, Orla, Kowalewie, Krzelzew, Pilkerzony i Krzeszew. Dzierbni.— 2gi. Klucz zawiera w sobie: Folwark i wieś Dzierzbientow.— 3ci. Folwark i wieś Wilczkowice.— 4 ty. Klucz sądzi się z Folwarku i Wsi Blonie, części wsi Topola zwanej i wiadrak tamże, w Erbpach wypuszczonego, oraz z niektórych łąk do Folwarku Topola należących; wyjąwszy sam Folwark Topola, który ma być kolonizacją osadzony. Kondycje na terminie obwieścić się mające, są po większej części te same, które przy zadziurawieniu Dobr Ekonomicznych w latach przeszłych podawane były; spomina się tu szczególnie o kaucyi tylko: że summa dzierżawna zaraz przy obciążeniu dzierżawy za cały rok z góry zapłacona i potym od kwartału do kwartału prenumeratorem kontynuowana być ma, lub też kaucya pewna za trzy kwartały postawiona, a oprócz tego co kwartał naprzód płatno być musi. Za odebrany Inwentarz osobna kaucya także dawana będzie. Nowo sporządzone anszlagi będą na terminie Licytacji życzącym sobie Dzierżawę do przyezrenia dane, a nawet mogą takowe i ośm dni przed terminem w Regestraturze tutejszej Kamery przez każdego z Pretendentów być przyezreniami.— w Warszawie dnia 13 Marca 1800. Roku.

Kamera J. K. Mci Prufs Południowych Woienno-Ekonomiczna.

Da die, zu dem bei Warschau belogenen Jagd Palais Mariemont gehörigen Wassen Mühle von zwey Gängen anderweit von Johanns a. c. ab auf ein oder mehrere hin zereinander folgende Jahre samt den dabey befindlichen Ackerstücken, worauf ppter. 20. Korzec Warschauer Getreide ausgesaet werden können, und den Wiesen, die jährlich ohngefahr zwey spännige Fuder heu liefern, verpachtet werden soll, des Behufs aber auf den 17ten des K. M. April eine öffentliche Licitation angeordnet ist, so können Pachtlustige sich an diesem tage um 9. uhr Vormittags auf der König: Kriegs und Domainen Kammer in hiesigen Landes Collegium haufe einfinden, und wenn ihnen zu vorderst die Bedingungen unter welchen die Verpachtung geschehen soll, ihre Geböthe erlautbaren lassen. Zum Mitbiethem darf Keiner der nicht gleich bey der Licitation durch Beibringung eines gültigen Documents oder durch Erlegung des 3ten Theils vom offerirten Locazio Cantim leisterkann, admittirt werden, weswegen ein jeder Pachtlustiger sich zur Genüßung dieses unbedingten Erfordernisses einzurichten hat. Die Instand setzung der Mühle und Sämtlichen Gebäude wird übrigens noch im gegenwärtigen Jahre nach Möglichkeit erfolgen.— Warschau den 25. Mertz 1800.

König: Südprens: Krieges und Domainen Cammer de Höym. de Goldbeck

Młyn wodny o dwóch kołach do Pałacu Marymonckiego pod Warszawą będącego, należący, wraz z rolami przy onymże znajdującymi się, na których circa 20. korców Warszawskich zboża zasiać można, i Łakami, circa 20. wozow parokonnnych Siana na rok wydawających, ma być od S. Jana roku bieżącego na rok jeden lub więcej po sobie następujące Lata, w Dzierżawę wypuszczony, i na ten koniec będzie na dniu 17. następującego miesiąca Kwietnia Licytacja publiczna. Życzący sobie takowej Arendy mają się zatom w dniu wyznaczonym o godzinie gtey przedpołudniem na Kameronie J. K. Mci Woienno-Ekonomiczney w Pałacu tutejszym Magistratur Rządowych sfiawić i tamże, za uwiadomieniem poprzedniczym o kondycjach, pod ktorami Arenda takowa nastąpić ma, oświadczyć oferty swoje. Do podania zaś oferty, żaden przypuszczony nie będzie, ktorzyby zaraz przy Licytacji dla zabezpieczenia oferty swoiey iaki Dokument okazać, lub trzecią część ofiarowanej arendowney Summy nie mogli złożyć; a zatom każdy ktorzy sobie tey arendy życzy, winien iest przysposobić się do skutecznienia takowej konieczney Kondycyi. Naprawa Młyna i wszelkich budynkow, ieszcze w Roku niniejszym podług możności nastąpi.— w Warszawie dnia 25. Marca 1800.

Kamera J. K. Mci Prufs Południowych Woienno-Ekonomiczna.

Da bey Warschau belegene Jagd Palais Mariemont soll sammt dem dabey befindlichen sogenannten Blumnerischen Höfchen, zu welchen ein Wirtshaus, ein Stück Ackerland, worauf ppter 10. Warschauer Korzec Getreide ausgesaet werden können, und eine Wiese, die ohngefahr 10. zweyspännige Fuder Heu liefert, gehört von Oftern d. J. ab auf eine oder mehrere hinter einander folgende Jahre

ohne die Wasser mühle, welche besonders ausgethan wird, verpachtet werden, und es ist desßens Behufs auf den 19. des Kün stigen monats April eine öffentliche Licitation, zu den sich Pachtlustige um die Bedingungen, unter denen die Verpachtung geschehen soll, ausführlich zu vernehmen, und sodann ihre Geböthe verlautbaren zu lassen, an gedachtem Tage um 9 Uhr Vormittags auf der König: Krieges und Domainen Cammer im hiesigen Landes Collegien Hause einfinden können, angeordnet werden. Ein jeder der mitbiethen will, muß übrigens dafür sorgen, daß er gleich bey der Licitation entweder durch Beibringung eines gültigen Documents, oder durch Erlegung eines Drittheils der Pacht summe gehörige Sicherheit für sein Geböthe leisten könne, indem ohne dies keinen zugelassen werden wird. So geschehen Warschau den 25. Mertz 1800.

Königl: Südprens. Krieges und Domainen Cammer.

Pałac do polowania Marymont zwany a pod Warszawą sytuowany, ma być, wraz z Dworkiem Blumnerowskim przy tymże Pałacu znajdującym się, a do ktorogo należą Karcza, kawał gruntu ornego od roci blisko korcy, Warszawskich wysiewu zboża i Łaka ppter 10. parokonnnych fur siana wydawaająca, od Wielkiej Nocy roku bieżącego, na rok ieden lub na więcej lat po sobie idących, wyjąwszy Młyn wodny ktorzy osobno wypuszczonym będzie, zadziurawionym; i na ten koniec wyznaczona iest na dzień 19ty przyszłego Mca Kwietnia Licytacja publiczna, ktorą na Kameronie Krolewskiej Woienno-Ekonomiczney w tutejszym Pałacu Magistratur Krajowych na dniu wyznaczonym o godzinie gtey z rana odprawiać się zacznie. Życzący sobie takowej Dzierżawy, mogą się na wyznaczonym znajdując Terminie, dla powzięcia dokładney wiadomości o kondycjach, pod ktorimi Dzierżawa ta wypuszczoną być ma, iako też dla podania swych Offert.— Każda z Osob. Offerty swoje podawać chcących, winna się o to starać, aby zaraz przy Licytacji była w stanie złożenia dostateczney Kaucyi za Offertę swoią, bądź to przez okazanie iakiego ważnego Dokumentu lub też złożenie trzeciej części arendowney summy, bo inaczej nie będzie nikt do Licytacji przypuszczonym. Dzieło się w Warszawie d. 25. Marca 1800.

Kamera J. K. Mci Prufs Południowych Woienno-Ekonomiczna. de Höym. de Goldbeck.

DONIESIENIA.

JPP. Prenumeratorowie na dzieło pod tytułem: L'Etat des etudes, des sciences, et des moeurs en Pologne Ruzące za odpowiedź na książkę wydaną przez P. Delicourt pod tytułem: Essai critique sur l'education qui se donne dans la cidevant Pologne, raczą udać się do Autora mieszkającego na Podwalu w kamienicy Kotlarza Nro 524. naprzeciw ulicy Kapitulney na drugim piętrze, po odebraniu dzieła wzmiankowanego, ktorogo treść w przysłym Numerze doniesiona będzie.

Wyszła Książka z druku pod tytułem: Zycia Papiękow od S. Piotra, aż do dzisiejszego Piusa VII. po łacinie i po polsku. Jest u P. Szczepańskiego kosztuje złt: 4. Tamże dwa nadrobki osobno także Piusowi VI. ieden położony na trunie w piwnicy Domu w którym zmarł, gdzie naprzód złożone ciało. Drugi w Kościele przy pogrzebie, gr: 2. miedziane.

Podaje się do wiadomości iż w Kamienicy po Hryniewiczowskiej przy Kościele W. Panien Bernardynek blisko Zamku lub Nro 365. sytuowanej są Sklepy i Pomieszkania do najęcia od S. Jana 1800. dalszą informacją powziąć można w tey samej Kamienicy na pierwszym piętrze w Rogu Krakowskiego Przedmieścia.

Mapa geometryczna dobr Willanowskich pod Warszawą sytuowanych, w czasie ostatniy Rewolucyi Polkiety zabrana; u kogoby się teraz znajdowała, raczy się zgłosić lub udać z nią do JPana Cellarego w pałacu na Krakowskim Przedmieściu pod Nrem 415. mieszkającego. — Za oddaniem tey dostanie nadgrody czerw: złt: 50.

z Białostoku dnia 3. Kwietnia. Trzy Folwarki Szlacheckie w Departamencie Prufs powo-wschodnich, a Dystryktie Białostockim, między Sokółką i Grodnem, blisko siebie położone, wygodne, lasu do wżyskiego osiem i pół Wlok Litewskich mające, intraty roczney inclusive z podatami 6127. Złt: Pol: okazujące; są na wieczność, za gotowia lub zamian za położone w kordonie Rossyjskim, do odspieniania, Życzący nabycia, dla dokładney informacyi, osobiście, lub przez pocztę franco, raczą się udać do Adwokata Regencyi de Habermann tu mieszkającego.

Kantor tey Gazety iest na Ulicy Sto-Janskiej w Kamienicy JP. Hangla Nro 11: pod znaktem Okrętu na pierwszym piętrze.— Exemplarz kosztuie gr. 20.